

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge, om tilsyn med en sådan virksomhed og om ændring af direktiv 2005/60/EF og 2006/48/EF og ophævelse af direktiv 2000/46/EF

KOM(2008) 627 endelig — 2008/0190 (COD)

(2009/C 218/06)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 30. oktober 2008 under henvisning til EF-traktatens artikel 47, stk. 2, 1. og 3. punktum, og artikel 95, at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge, om tilsyn med en sådan virksomhed og om ændring af direktiv 2005/60/EF og 2006/48/EF og ophævelse af direktiv 2000/46/EF«

Det forberedende arbejde henvistes til EØSU's Faglige Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug, som udpegede Peter MORGAN til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 3. februar 2009.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 451. plenarforsamling, den 25.–26. februar 2009, mødet den 26. februar, følgende udtalelse med 156 stemmer for, 1 imod og 10 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og henstillinger

1.1 Med den voksende anvendelse af EDB i finansielle tjenester kunne man let konkludere, at vi allerede har elektroniske penge. Checks bliver læst og sorteret elektronisk og betalings- og kreditkort læst elektronisk af pengeautomater, betalingsterminaler på salgsstedet og andre typer betalingsmidler. Alle disse applikationer er baseret på, at der er kredit på en bankkonto, som kan være begrænset af bankindsud eller fastsat af banken (f.eks. for kreditkort). I alle tilfælde har banken foretaget en undersøgelse for at afgøre sin kundes kreditværdighed og hæderlighed og har udstedt checkhæfte og bank- og kreditkort i henhold hertil. Adgang til dette elektroniske kreditsystem afhænger af ens kreditværdighed. Mange grupper i befolkningen – dem uden bank eller med begrænset adgang til banktjenester – er ikke berettiget til at deltage.

1.2 Elektroniske penge eller e-penge er anderledes. De er ikke baseret på kredit, men kræver en forudbetaling. Forudbetalingen konverteres så til en elektronisk erstatning for kontanter, der er lagret på elektroniske medier, som forvaltes af en udsteder af e-penge. De elektroniske medier, som indeholder forudbetalingen, kan enten være bærbare, almindeligvis i form af et forudbetalt kort, eller registreret online og være tilgængelige via internettet. e-Penge muliggør kontantløse betalinger af (almindeligvis) mindre beløb i forskellige sammenhænge, f.eks. ved betalingsterminaler på salgsstedet eller online via mobil- eller internetkommunikation. At besidde e-penge er ikke direkte baseret på kreditværdighed. Alt, der kræves, er muligheden for at foretage en forudbetaling.

1.3 e-Penge vil sandsynligvis aldrig tilgodese alle de behov, penge opfylder. De vil sandsynligvis ikke erstatte kassen med 500 euro-sedler under sengen, men bør kunne klare de overførsler, som vi ellers bærer rundt på mønter og sedler for. Alligevel er udbredelsen hidtil foregået meget langsomt. Effektive initiativer er blevet knyttet sammen med informationssamfundets udvikling. e-Penge bør vinde frem i takt med informationssamfundet. De bør blive informationssamfundets betalingsmiddel. Den fremtidige udbredelse vil afhænge af iværksætterinitiativer og teknologisk innovation i informationssamfundet. Formålet med dette direktiv er at fjerne forhindringerne for opfindelse og innovation. EØSU støtter dette mål.

1.4 I slutningen af 1990'erne så Kommissionen, at det kun var kreditinstitutterne, der udstedte elektroniske penge, og søgte derfor at udvide spektret af virksomheder, som udbød disse tjenester. For at udvikle markedet fremlagde Kommissionen e-pengedirektivet (2000/46/EF), der skulle gøre det lettere for ikke-kreditinstitutter (e-pengeinstitutter) at få adgang til markedet for e-penge.

1.5 Direktivets formål var at skabe et passende regelværk for den risikostørrelse, de nye e-pengeinstitutter udgjorde, og hvorunder teknologi og innovation kunne trives. Resultatet har ikke været nogen stor succes. e-Penge har fortsat langt fra bragt alle de fordele, som blev stillet i udsigt, og betragtes endnu ikke som et troværdigt alternativ til kontanter.

1.6 Kommissionen har derfor foretaget en vidtrækkende evaluering af udviklingen inden for e penge. Her konkluderede man, at nogle af bestemmelserne i e-pengedirektivet har hindret udviklingen af e-pengemarkedet og derved vanskeliggjort den teknologiske udvikling. Under hørings- og evalueringsprocessen blev to nøgleproblemstillinger udpeget. Den første drejede sig om den uklare definition af e-penge og e-pengedirektivets anvendelsesområde. Den anden vedrører de lovgivningsmæssige rammer, herunder tilsynsreglerne, og hvordan reglerne til bekæmpelse af hvidvaskning af penge finder anvendelse på e-penge-tjenester. Konklusionen var, at de fleste regler i e-penge-direktivet bør ændres, så det blev besluttet at erstatte det eksisterende direktiv med et nyt direktiv, og det er udkastet hertil, nemlig KOM(2008) 627 endelig, som behandles i denne udtalelse.

1.7 Direktivet tager sigte på at bane vejen for nye, innovative og sikre elektroniske pengetjenester, sikre nye aktører adgang til markedet og fostre reel og effektiv konkurrence mellem alle markedsdeltagere. Efter EØSU's opfattelse kommer dette initiativ på det rette tidspunkt, da forbrugernes deltagelse i informations-samfundet er steget eksponentielt siden udgangen af sidste årti, og der er nu en opdæmning og umættet efterspørgsel efter forbrugervenlige e-pengefaciliteter. Direktivet søger at fjerne hindringerne for iværksætterinitiativer, som kan tilgodesee den efterspørgsel.

1.8 Indførelsen af et nyt system til regulering af den finansielle sektor er et aktuelt spørgsmål set i lyset af krisen i banksektoren og den generelle bekymring angående det ineffektive tilsyn med bankerne. Ikke desto mindre er EØSU overbevist om, at den foreslåede ordning er tilstrækkelig og proportional. De nye regler gælder ikke for bankerne, som var de institutioner, der havde ansvar for kredittkrisen. Det reducerede krav til startkapital har udelukkende til formål at lette adgangen til markedet. Kapitalreserverne hos en udsteder af elektroniske penge vil svare til en banks reserver. De midler, som modsvarer brugernes tilgodehavender, vil specifikt være sikret i en begrænset vifte af investeringer. De nævnte beløb er *de minimis*. Hvis udstederne af elektroniske penge kommer til at spille en vigtig rolle på betalingsmarkedet, indeholder direktivet bestemmelser om, at lovgivningen revideres på basis af erfaringsgrundlaget.

1.9 EØSU har visse betænkeligheder, hvad angår forbrugerbeskyttelse, og opfordrer Kommissionen til at foretage ændringer i direktivet, når det gælder begrænsning af investering af midler, der tilhører brugerne af betalingstjenesten, umiddelbar konvertering af beløb modtaget i elektroniske penge, sikring af midler hos hybride udstedere og afskaffelse af gebyrer for tidlig indløsning af e-pengeaftaler.

1.10 Kontanter er anonyme. En simpel udveksling af kontanter afslører ikke betalernes identitet. I systemer, der

bygger på elektroniske penge, kan brugerne være anonyme, eller de kan identificeres. En højere tærskel på 500 EUR for det lagrede beløb bør gøre systemet med elektroniske penge mere attraktivt for potentielle brugere, særligt dem uden bank eller med begrænset adgang til banktjenester. Selvom disse tærskler rationelt set ikke bør skabe en uforholdsmæssig høj risiko for hvidvaskning af penge, set i forhold til hvad det er muligt at foretage sig med store kontantbeløb, eksisterer der stadig visse forbehold over for den foreslåede tærskel.

1.11 Mønter og sedler er forbundet med produktionsomkostninger og sagsgebyr for banker og handlende. Det er tydeligt, at EU's borgere fortsat er stærkt knyttet til kontanter som betalingsmiddel og værdisymbol. I den nuværende periode med stor usikkerhed er der en enorm stigning i antallet af pengesedler, der er i omløb.

1.12 Dette direktiv vil ikke være nok til at vende udviklingen. Hvad det vil opnå, er at fjerne hindringerne for erhvervs-mæssig og teknologisk innovation. Ingen myndighed kan pålægge den brede offentlighed at anvende e-penge. Bankerne vil kunne påtage sig en førerrolle, men bortset fra i Belgien, hvor man har proton-kortet, har de ikke været særlig progressive. Erfaringerne med rejsekort, taletidskort og internethandel viser, at der er en klar tendens til, at informationssamfund-applikationer øger brugen af e-penge. Desuden er e-penge ofte produktet af en anden virksomhed, så udstederen kan ofte være en hybrid virksomhed, der ikke udelukkende er e-pengebaseret. Denne sammenkobling mellem e-penge og andre virksomhedsmodeller opfattes som afgørende for udbredelsen af e-penge. Direktivet er blevet udarbejdet med henblik på at fremme en sådan udvikling og har derfor EØSU's opbakning.

1.13 En grundlæggende bekymring vedrører udformningen af en lovgivning til bekæmpelse af hvidvaskning af penge. EØSU kan ikke acceptere, at to direktiver fastsætter tærskler, som er i modstrid med hinanden. Dette skaber en uacceptabel juridisk forvirring. Hvis tærsklerne i dette direktiv skal fastholdes, må direktivet om bekæmpelse af hvidvaskning af penge ændres.

1.14 EØSU opfordrer alle medlemsstater til at vedtage positive politikker, når det nye direktiv skal gennemføres. Det er vigtigt, at reglerne udvikles i samråd med industrien, og at de fastlægges på en sådan måde, at de ikke udgør en tung byrde for hverken udstederne af elektroniske penge eller deres kunder, også når der er tale om minimale beløb. I henhold til den vedtagne fremgangsmåde har de nationale myndigheder beføjelse til enten at støtte eller stoppe denne ganske nye industri. EØSU mener, at industrien bør støttes i alle EU-lande.

1.15 Direktivet er vigtigt. Det har potentielt set vidtrækkende konsekvenser. EØSU opfordrer nuværende og potentielle aktører på e-engeområdet til i lyset af dette direktiv at se med friske øjne på egne styrkesider, svagheder og muligheder, samt hvilke trusler der er. Markedet får hermed en ny chance.

2. Indledning

Punkt 2.2, 2.3 og 2.4 redegør for de vigtigste kendetegn ved elektroniske penge og forbindelsen til informationssamfundet.

2.1 Der er en række eksempler på, hvordan forbrugernes deltagelse i informationssamfundet fører til anvendelse af e-enge.

2.2 Brugen af RFID-kortet⁽¹⁾ er et eksempel herpå. RFID-chippen kan oplagre pengebeløb, hvorfor det ofte anvendes til betaling for adgang til transportsystemer. Hongkong indførte Octopus-kortet i 1997. Det er et genopladeligt, kontaktfrit smartcard med et oplagret værdibeløb. Ud over at blive anvendt som betalingssystem i forbindelse med næsten al offentlig transport i Hongkong bruges det også til betaling i nærbutikker, supermarkeder, fastfoodrestauranter, i parkometre, salgsautomater osv. Kortene bruges af 95 % af befolkningen i Hongkong mellem 16 og 65 år. Dette eksempel viser, hvordan forbrugernes deltagelse i en informationssamfundsapplikation fører til en mere omfattende udvikling af e-enge. I London anvendes nu det kontaktfrie RFID-baserede Oyster-kort, der bruges overalt i den offentlige transport. Brugerne forventer nu, at dets anvendelse udvides til at omfatte de kiosker, nærbutikker og fastfoodrestauranter, der ligger samlet omkring transportknudepunkter og stationer. En sådan udvikling vil givetvis finde sted i både Storbritannien og andre medlemsstater, når RFID-kortene bliver mere gængse.

2.3 Et andet mere udbredt eksempel er den forudbetalte mobiltelefonkonto, som allerede kan bruges til at betale for så forskellige aktiviteter som telefonhjælpetjenester for computerproblemer, deltagelse i konkurrencer, bidrag til velgørenhed, interaktive spil, voksenunderholdning og nyheds- og informationstjenester. Som i tilfældet med forudbetalte rejsekort defineres forudbetalte telefonkonti som e-enge, når det lagrede

⁽¹⁾ RFID – radiofrekvensidentifikation – benytter en elektronisk chip, som kan indbygges i forskellige medier som f.eks. vareid-tags eller personlige identitetskort. Chippen aflæses af en trådløs læser og kortet behøver kun røre læseren. Udstyret beskrives som »kontaktfrit«. De kort, der bruges til at få adgang til EØSU's bygninger, er et eksempel på RFID-kort.

beløb begynder at blive accepteret af andre virksomheder end transport- eller telefonselskabet.

2.4 Internettet fremmer også e-enge, da e-enge kan opfylde to vigtige mål. I de fleste virksomhed-til-forbruger-applikationer på internettet indgår en kredittransaktion. Personer uden bank bliver automatisk udelukket, fordi de ikke har noget kredit- eller betalingskort. Ved at bruge et e-engekort kan de også udnytte internettets fordele. Der har også været en betydelig fremgang i antallet af transaktioner mellem forbrugere på internettet, stimuleret af auktionshuse som f.eks. e-Bay. Det er ikke muligt at foretage en kredit- eller betalingskorttransaktion mellem forbrugere. Betalingen kan kun udføres i sikre e-enge. Det forklarer fremkomsten af f.eks. Paypal⁽²⁾-systemet, som har haft en symbiotisk relation med e-Bay.

2.5 Erfaringerne med rejsekort, telefonkort og internethandel viser, at informationssamfundsapplikationer udvider brugen af e-enge. De viser også, at e-enge kan være sideprodukt af en anden virksomhed, så e-engeudstederen kan ofte være en hybrid virksomhed. Denne sammenkobling mellem e-enge og andre virksomhedsmodeller opfattes som afgørende for udbredelsen af e-enge. Direktivet er blevet udarbejdet i overensstemmelse hermed.

2.6 Kreditinstitutioner, f.eks. bankerne, har alle de fornødne egenskaber til at være udstedere af e-enge, og de driver virksomhed inden for passende lovrammer. I en vis udstrækning har kreditinstitutionerne taget initiativet. Proton-kortet i Belgien er produktet af et bankkonsortium. Der er tale om et debetkort, som har en e-enge-funktion, og det anvendes i vid udstrækning af bankkunder i Belgien. Der er en vis forventning om, at et sådant kombineret kort med en kontaktfri e-enge-funktion baseret på RFID-teknologi vil komme i omløb. Til trods herfor er der en klar interessekonflikt mellem e-enge og kreditinstitutioners andre produktlinjer, f.eks. kredit- og betalingskort.

2.7 Det fremgår af tallene for det begrænsede antal af fuldt godkendte e-engeinstitutioner (20 e-engeinstitutioner og 127 enheder, der driver virksomhed på basis af en undtagelse) og den lave volumen af udstedte e-enge (det samlede e-engebeløb i EU udgør i øjeblikket 1 mia. euro i sammenligning med 600 mia. i kontanter), at e-enge endnu ikke har vundet udbredelse i de fleste medlemsstater. Desuden er mængden af kontanter i omløb steget jævnt siden euroens indførelse i 2002.

⁽²⁾ PayPal begyndte som e-engeinstitution reguleret af det britiske finanstilsyn FSA. PayPal er siden blevet omlagt til kreditinstitutioner og har nu hovedsæde i Luxembourg.

2.8 Kommissionen har derfor foretaget en vidtrækkende evaluering af udviklingen inden for e-penge. Under hørings- og evalueringsprocessen blev to nøgleproblemstillinger udpeget inden for det eksisterende e-pengedirektiv. Den første drejede sig om den uklare definition af e-penge og direktivets anvendelsesområde. Den anden vedrørte de lovgivningsmæssige rammer, herunder tilsynsreglerne, og hvordan reglerne til bekæmpelse af hvidvaskning af penge finder anvendelse på e-pengejenester.

2.9 Desuden vil betalingstjenestedirektivet 2007/64/EF træde i kraft i november 2009. Betalingstjenestedirektivets relevans er, at det fastlægger en særlig ordning for betalingsinstitutioner svarende til den ordning, der gælder for e-pengeinstitutioner. Betalingstjenestedirektivet er ikke kompatibelt med e-pengedirektivet, så medmindre det nuværende e-pengedirektivs regelværk revideres, vil dette med tiden skabe større lovgivningsmæssig usikkerhed.

2.10 Konklusionen af ovennævnte er, at de fleste regler i e-pengedirektivet bør ændres, så det blev besluttet at erstatte det eksisterende direktiv med et nyt direktiv, og det er udkastet hertil, som behandles i denne udtalelse.

3. Resumé af direktivforslaget

3.1 Direktivet tager sigte på at bane vejen for nye, innovative og sikre elektroniske pengetjenester, sikre nye aktører adgang til markedet og fostre reel og effektiv konkurrence mellem alle markedsdeltagere. Det forventes, at innovationer på betalingsmarkedet vil medføre konkrete fordele for forbrugerne, virksomhederne og den europæiske økonomi generelt, mens kreative løsninger bør øge betalingshastigheden, gøre systemerne nemmere at anvende, og skabe nye funktioner for det 21. århundredes elektroniske samfund.

3.2 Definitionen af e-penge præciseres: »elektroniske penge«: en pengeværdi som repræsenteret ved et krav på udstederen, der er lagret elektronisk og udstedt efter modtagelse af midler (artikel 2.2). Det inkluderer ikke forudbetalte instrumenter, der kun kan anvendes til et bestemt formål (lukket kredsløb) og i et begrænset omfang (artikel 1.3 og 1.4).

3.3 Det nye direktivs anvendelsesområde gør det lettere at få adgang til markedet, idet det gælder for udstedere af elektroniske vouchers til flere formål (åbne kredsløb), herunder RFID-kort og mobiltelefonkort. Det omfatter ligeledes serverbaserede elektroniske penge.

3.4 I artikel 8 og 9 defineres de aktiviteter som udstedere af elektroniske penge beskæftiger sig med. Der er to aspekter. For det første gøres det klart, at der kan tilbydes en bredere vifte af betalingstjenester, som defineret i bilaget til betalingstjenestedirektivet, herunder kreditgivning, udførelse af driftsmæssige og

accessoriske tjenester og drift af betalingssystemer. For det andet anerkendes det, at udstedere af elektroniske penge kan udføre andre forretningsaktiviteter på f.eks. detailhandels- eller telekommunikationsområdet som led i en normal drift. I sidstnævnte tilfælde vil det ikke længere være nødvendigt at skabe en uafhængig instans, der optræder som udsteder af elektroniske penge. Kravet vil være, at de elektroniske pengemidler beskyttes i overensstemmelse med reglerne i direktivet om betalingstjenester. Godkendelsen af sådanne hybride udstedere af elektroniske penge burde fremme aktiviteterne i sektoren.

3.5 Retten til at få genindløst sine elektroniske penge er et spørgsmål om forbrugerbeskyttelse. Rettighederne præciseres i artikel 5: Medlemsstaterne sikrer, at udstedere af elektroniske penge når som helst og til pariværdi indløser pengeværdien af elektroniske penge efter anmodning fra indehaveren. Denne bestemmelse har skabt problemer for mobiltelefonoperatører, hvor forudbetalingen var for telefoni med mulighed for brug i detailhandelsleddet, men tjenesterne er nu omfattet af bestemmelserne i artikel 5.

3.6 Tilsynsreglerne følger generelt bestemmelserne i de relevante artikler i betalingstjenestedirektivet. Der er imidlertid indføjet specifikke regler, så der tages et proportionalt hensyn til de eksisterende risici. Sagen har flere aspekter.

3.6.1 Direktivet om elektroniske penge fastslog, at en udsteder af elektroniske penge skulle have en startkapital på 1 million EUR. Set i forhold til de involverede risici anses dette krav nu for at være unødigt strengt og en forhindring for etableringen af innovative SMV'er på markedet for elektroniske penge. I det nye forslag stilles der krav om en startkapital på 125 000 EUR.

3.6.2 Ud over startkapitalen skal udstederne af elektroniske penge være i besiddelse af en egenkapital, der står i et fastlagt proportionelt forhold til deres forpligtelser. I direktivet om elektroniske penge var kravet 2 %. Det nye krav er 5 %, hvilket reduceres efterhånden som volumen forøges, af de udestående elektroniske penge eller den månedlige betalingsvolumen, alt efter hvilket beløb, der er højest.

3.6.3 Der indføres begrænsninger vedrørende investeringen af de midler, der dækker udestående elektroniske penge, men kun i de tilfælde hvor udstederen udfører andre forretningsaktiviteter (artikel 9).

3.6.4 De foreslåede ændringer til det tredje direktiv om bekæmpelse af hvidvaskning af penge stemmer overens med virksomhedernes behov og praksis i industrien. Begrænsningen på værdien af elektroniske penge, der et hvilket som helst tidspunkt kan accepteres til gengæld for kontanter, hæves fra 150 EUR til EUR 500 (artikel 16).

3.6.5 Direktivet om elektroniske penge gjorde det muligt for medlemsstaterne at se bort fra mange af godkendelseskravene med henblik på at lette adgangen til markedet for nye aktører og skabe innovation. Disse undtagelsesregler blev anvendt på uensartet vis i medlemsstaterne, hvilket skabte ulige konkurrencevilkår for markedsdeltagerne. Under det nye system eksisterer der fortsat undtagelser (artikel 10), men det specificeres i de relevante artikler i direktivet om betalingstjenester, at udstedere af elektroniske penge, som benytter sig af undtagelsesregler, ikke må udføre grænseoverskridende aktiviteter. Med andre ord kan virksomheder, der benytter sig af en undtagelsesbestemmelse, ikke få udstedt noget »pas«.

4. De økonomiske og sociale perspektiver

4.1 EØSU er meget interesseret i, at der gøres fremskridt i retning af at opfylde Lissabon-projektets mål. Dette direktiv fortjener vores støtte, idet det støtter Lissabon-målene for vækst og beskæftigelse, som skal nås ved hjælp af bl.a. teknologisk innovation, iværksætterinitiativer, kreativ brug af internettet og etablering af SMV'er, der resulterer i udviklingen af det 21-århundredes e-samfund.

4.2 Indførelsen af et nyt system til regulering af den finansielle sektor er et aktuelt spørgsmål set i lyset af krisen i banksektoren og den generelle bekymring angående det ineffektive tilsyn med bankerne. På trods af disse bekymringer har EØSU af følgende grunde tillid til, at det foreslåede system vil være tilstrækkeligt og proportionelt:

— Reglerne er udformet, så de sigter mod de innovative SMV'er på betalingsmarkedet. Den aktuelle bankkrise opstod som følge af bankernes kreditgivning. Udstedere af elektroniske penge vil ikke få tilladelse til at formidle kreditter baseret på indskud, så den risiko opstår ikke.

— Kravene til egenkapital (pkt. 3.6.1 og 3.6.2 ovenfor) sikrer, at startkapitalen på 125 000 EUR stiger proportionelt med værdien af de udestående elektroniske penge. Det reducerede krav til startkapital har udelukkende til formål at lette adgangen til markedet. Direktivet stiller betydelige kapitalkrav i tilfælde, hvor e-penge-volumenen er høj

— Kapitalreserverne hos en udsteder af elektroniske penge vil svare til en banks reserver, og de midler, som modsvarer brugernes tilgodehavender, vil specifikt være sikret i en begrænset vifte af investeringer.

— De nævnte beløb er de minimis. Hvis udstederne af elektroniske penge kommer til at spille en vigtig rolle på betalingsmarkedet, indeholder direktivet bestemmelser om, at lovgivningen revideres på basis af erfaringsgrundlaget.

4.3 EØSU gør sig visse bekymringer angående forbrugerbeskyttelsen, og udvalget opfordrer Kommissionen til at foretage følgende ændringer i direktivet:

4.3.1 Begrænsningerne vedrørende investeringen af de midler, der tilhører brugerne af betalingstjenesten, gælder for øjeblikket kun for hybride udstedere af elektroniske penge. For at sikre en bedre beskyttelse af brugerne, bør disse bestemmelser gælde for alle udstedere af elektroniske penge.

4.3.2 Udstedere af elektroniske penge må ikke betragte brugernes penge som indlån. Modtagne midler skal straks konverteres til elektroniske penge. Denne sikkerhedsforanstaltning fremgår ikke klart af direktivet.

4.3.3 Artikel 9 bør ændres, så det eksplicit fremgår, at forpligtelser i form af udestående elektroniske penge i særlig grad skal sikres af hybride udstedere.

4.3.4 Artikel 5, stk. 4, tillader ikke, at der opkræves et gebyr ved indløsning på aftalens udløbsdato, men artikel 5, stk. 5 tillader, at der opkræves et gebyr i tilfælde af indløsning før aftalens udløb. Den sidste klausul bør fjernes, idet der ikke er nogen forskel mellem indløsning før og på aftalens udløbsdato, og resultatet højst sandsynligt vil være et mønster for indløsninger, som vil være i modstrid med forsigtighedskravet om at kende brugeren.

4.4 Holdningen til kontanter varierer i de forskellige kulturer i EU på samme måde, som der er forskellige holdninger til teknologi. Udbredelsen af e-mail og internet kan give et fingerpeg om, hvorvidt elektroniske penge vil blive accepteret. En anden faktor vil være demografien i detailhandel og serviceindustri. Det er mere sandsynligt, at større virksomheder vil acceptere elektroniske penge i en tidlig fase. Af disse og andre grunde med relation til medlemsstaternes psyke, vil det være uklogt at forvente, at brugen af elektroniske penge vil udvikle sig ens i hele EU.

4.5 Af de ca. 20 akkrediterede udstedere af elektroniske penge til dato, er de 15 akkrediteret i Det Forenede Kongerige. Det britiske finanstilsyns konstruktive politik på området elektroniske penge har været en af årsagerne hertil. I særdeleshed konsulterede finanstilsynet industrien for at sikre, at de britiske regler var praktisk gennemførlige. Dette har de haft stort held med. Set i lyset af det nye direktiv opfordrer EØSU alle medlemsstater til at føre en lignende konstruktiv politik. En sådan politik kan bidrage til at øge accepten af elektroniske penge i hele EU.

4.6 En grundlæggende bekymring angår udformningen af lovgivning til bekæmpelse af hvidvaskning af penge. Det tredje direktiv om bekæmpelse af hvidvaskning af penge indeholdt en artikel, som gav medlemsstaterne lov til for elektroniske penge ikke at anvende kundeidentifikationsforanstaltninger eller udsætte disse (lempeligere kundeidentifikation), når det lagrede beløb ikke overstiger 150 EUR på et medium, som der ikke kan overføres nye beløb til, eller hvor der i løbet af et kalenderår højst kan gennemføres transaktioner for et samlet beløb på 2 500 EUR. De tilsvarende tærskler i såvel betalings-tjenestedirektivet som forslaget til revision af direktivet om elektroniske penge ligger på henholdsvis 500 og 3 000 EUR. EØSU kan ikke acceptere, at to direktiver fastsætter tærskler, som er i modstrid med hinanden. Dette skaber en uacceptabel juridisk forvirring. Hvis tærsklerne i dette direktiv skal fastholdes, må direktivet om bekæmpelse af hvidvaskning af penge ændres.

4.7 Kontanter er anonyme. En simpel udveksling af kontanter afslører ikke betalerens identitet. I systemer der

bygger på elektroniske penge kan brugerne være anonyme, eller de kan identificeres. Et problem ved medlemsstaternes gennemførelse af direktivet om elektroniske penge var, at princippet om kundeidentifikation ofte blev ført ud i det ekstreme. Hvad angår transaktioner af lav værdi, vil mange brugere fortrække, at deres anonymitet bevares. Det var et kendetegn ved den britiske gennemførelse af direktivet om elektroniske penge, at foranstaltninger til kundeidentifikation ikke trådte i kraft, før en bruger havde nået et betydeligt aktivitetsniveau. En højere tærskel på 500 EUR for det lagrede beløb bør gøre systemet med elektroniske penge mere attraktivt for potentielle brugere, særligt dem uden bank eller med begrænset adgang til banktjenester. Selvom disse tærskler rationelt set ikke bør skabe en uforholdsmæssig høj risiko for hvidvaskning af penge, set i forhold til hvad det er muligt at foretage sig med kontanter, eksisterer der stadig visse forbehold over for den foreslåede tærskel.

4.8 Elektroniske penge fremmer den finansielle samhørighed. I et samfund, der i stigende grad går ud fra, at betalinger foretages med et debit- eller kreditkort, vil muligheden for at købe et kort for kontanter, som herefter kan anvendes til kredit- eller debettransaktioner, potentielt være meget attraktiv. Nogle samfundsgrupper kan i særlig grad drage fordel af denne mulighed, herunder indvandrere, personer uden bank eller med begrænset adgang til banktjenester og under særlige omstændigheder unge og handicappede. Det bekymrer EØSU, at disse grupper, set fra et forbrugerbeskyttelsessynspunkt, også er de mest sårbare. Medlemsstaterne bør tage højde for denne sårbarhed under gennemførelsen af direktivet.

Bruxelles, den 26. februar 2009.

Mario SEPI

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
